

ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์
และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

เรื่อง แผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๘)

โดยที่เป็นการสมควรประกาศใช้แผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๘) ซึ่งเป็นแผนที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการระยะห้าปี อันประกอบด้วยแนวทางในการพัฒนากิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ แนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรมระหว่างผู้ประกอบการ แนวทางการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และการอนุญาตให้ประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ การคุ้มครองผู้บริโภคและการส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชน ตลอดจนการกำกับดูแลการประกอบกิจการดังกล่าว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ (๑) และมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ จึงกำหนดแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๘) รายละเอียดปรากฏตามแผนท้ายประกาศนี้

ทั้งนี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

พลเอก สุกิจ ชมะสุนทร

กรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์

และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

ทำหน้าที่ประธานกรรมการกิจการกระจายเสียง

กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

แผนแม่บทกิจการกระจายเสียง
และกิจการโทรทัศน์
ฉบับที่ ๒
(พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๘)

คำนำ

พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๒๗ (๑) และมาตรา ๔๙ กำหนดให้คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) จัดให้มีแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการระยะ ๕ ปี ซึ่งแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) ได้สิ้นสุดระยะเวลาบังคับใช้ไปแล้ว แต่เนื่องด้วยระยะเวลาดังกล่าวเป็นช่วงที่ใกล้เคียงกับการเปลี่ยนผ่านกฎหมายว่าด้วยการจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม รวมถึงมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กสทช. จึงได้มีการประกาศให้นำแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ ๑ มาใช้บังคับเป็นการชั่วคราว จนกว่าการจัดทำแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ฉบับใหม่จะแล้วเสร็จ ทั้งนี้ เพื่อให้การพัฒนากิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ของประเทศเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

แผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ ๒ นี้ ได้คำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศของอุตสาหกรรม ตลอดจนความสอดคล้องกับกฎหมาย นโยบาย และสนองตอบแผนระดับชาติต่างๆ อาทิ พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๐ พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ตลอดจนการประกาศใช้ยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการกำกับดูแลกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์เพื่อรองรับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปของกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ในระยะต่อไป

ทั้งนี้ ทิศทางของแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ ๒ นี้ ได้มุ่งเน้นการพัฒนากิจการวิทยุกระจายเสียงเพื่อยกระดับมาตรฐานการประกอบกิจการและเพิ่มทางเลือกให้กับประชาชนในการรับบริการและเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นพื้นฐานได้อย่างต่อเนื่อง รวมถึงให้ความสำคัญต่อการพัฒนากิจการโทรทัศน์ของประเทศให้เหมาะสมกับบริบทและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป โดยคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด ตลอดจนการกำกับดูแลด้านเนื้อหา การคุ้มครองผู้บริโภคให้ถูกเอาเปรียบและได้รับบริการอย่างเป็นธรรม ส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชนให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารที่หลากหลายได้อย่างเท่าเทียม โดยพัฒนาการให้บริการและการกำกับดูแลให้มุ่งสู่ความเป็นดิจิทัลผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการให้บริการและการกำกับดูแลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งได้มีการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์และแนวทางการขับเคลื่อนที่เชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์และพันธกิจเพื่อนำไปสู่เป้าประสงค์ เพื่อให้การดำเนินงานของ กสทช. เป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชน ความมั่นคงของรัฐ และประโยชน์สาธารณะ ตามที่กฎหมายบัญญัติ รวมถึงส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมกระจายเสียงและโทรทัศน์ให้สามารถพัฒนาได้อย่างยั่งยืน

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ ๑ ภาพรวมแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์	๑
๑.๑ สรุปการดำเนินงานตามแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙)	๑
๑.๒ สภาพแวดล้อมและผลกระทบในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์	๓
๑.๓ ความสอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติ	๕
๑.๔ ความสัมพันธ์กับรัฐบาล	๕
ส่วนที่ ๒ หลักการพื้นฐาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ ของแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๘)	๖
ส่วนที่ ๓ ยุทธศาสตร์ภายใต้แผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๘)	๘
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนากิจการวิทยุกระจายเสียงในประเทศไทย	๘
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนากิจการโทรทัศน์ของประเทศให้เหมาะสมกับบริบทใหม่	๑๐
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การกำกับดูแลด้านเนื้อหา การคุ้มครองผู้บริโภค และการส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชน	๑๒
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การให้บริการและการกำกับดูแลที่มุ่งสู่ความเป็นดิจิทัล	๑๔
ส่วนที่ ๔ การขับเคลื่อนและติดตามประเมินผลแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและ กิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๘)	๑๗

ส่วนที่ ๑

ภาพรวมแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

๑.๑ สรุปการดำเนินงานตามแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ ๑

(พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙)

แผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ ๑ ให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาเร่งด่วนในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ที่มีผลสืบเนื่องมาแต่อดีต โดยเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการสร้างกลไกที่เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องเข้าสู่ระบบการอนุญาตประกอบกิจการประเภทต่างๆ ให้ถูกต้องตามกฎหมาย นอกจากนี้ ยังมุ่งเน้นการวางรากฐานในการกำกับดูแลกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ที่ต้องเริ่มจากการพัฒนากฎเกณฑ์และกลไกการกำกับดูแล การวางรากฐานในการคุ้มครองผู้บริโภคและส่งเสริมสิทธิเสรีภาพในการสื่อสาร ตลอดจนการบริการจัดการทรัพยากรคลื่นความถี่ที่มีอยู่จำกัดอย่างมีประสิทธิภาพ โดยในช่วงระยะเวลาการดำเนินการตามแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ ๑ ดังกล่าว ได้มีการดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และตัวชี้วัดมาอย่างต่อเนื่อง โดยสรุปการดำเนินงานหลักได้ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

มีการจัดทำกำหนดลักษณะและประเภทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ รวมถึงกำหนดหลักเกณฑ์และออกใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และการประกอบกิจการโทรทัศน์ และการออกหลักเกณฑ์และใบอนุญาตทดลองประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง เพื่อเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบกิจการให้เข้าสู่ระบบใบอนุญาต การจัดทำแผนความถี่วิทยุสำหรับกิจการวิทยุกระจายเสียงในระบบ เอฟ.เอ็ม. และ เอ.เอ็ม. และระบบดิจิทัล รวมถึงการจัดทำแผนความถี่วิทยุสำหรับกิจการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ตลอดจนการสนับสนุนผู้ประกอบการกระจายเสียงบริการชุมชนที่มีคุณภาพ การจัดทำฐานข้อมูลการใช้คลื่นความถี่และความจำเป็นในการถือครองคลื่นความถี่ของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานภาครัฐ และการพัฒนาระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์สำหรับกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบการพิจารณาออกใบอนุญาตอีกด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การกำกับดูแลการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

การกำกับดูแลการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ แบ่งออกได้เป็น

- ๑) การกำกับดูแลด้านผังรายการและเนื้อหาให้มีคุณภาพและเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ สร้างเครือข่ายภาคประชาชนทั่วประเทศเพื่อเฝ้าระวัง และมีมาตรการลงโทษสำหรับรายการที่มีเนื้อหาเข้าข่ายผิดกฎหมาย รวมทั้งมีมาตรการจัดการเรื่องร้องเรียนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
- ๒) การกำกับดูแลการใช้คลื่นความถี่และเครื่องวิทยุคมนาคม และด้านเทคนิคที่เกี่ยวข้อง
- ๓) การกำกับดูแลโดยการบังคับใช้กฎหมายมิให้เกิดการรบกวนการใช้คลื่นความถี่ มีการตรวจค้นจับกุมการกระทำที่เข้าข่ายผิดกฎหมายและเงื่อนไขใบอนุญาต
- ๔) การส่งเสริมและกำกับดูแลการแข่งขันผ่านการออกหลักเกณฑ์ มาตรการต่างๆ และแนวปฏิบัติ

(Guideline) รวมถึงการสร้างเครือข่ายเพื่อส่งเสริมการกำกับดูแลกันเองของสื่อ และ ๕) การดำเนินการเพื่อเตรียมความพร้อมในกรณีเกิดภัยพิบัติและเหตุฉุกเฉิน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

มีหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภคต่างๆ โดยเฉพาะการกระทำที่เป็นการเอาเปรียบผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ มีกลไกการรับเรื่องร้องเรียน การสนับสนุนการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายผู้บริโภคในภูมิภาคต่างๆ ให้เข้มแข็งอย่างต่อเนื่อง เช่น เครือข่ายกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการประสานงานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) และสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.) เป็นต้น ในการกำกับดูแลเกี่ยวกับการโฆษณาอาหาร ยา และผลิตภัณฑ์สุขภาพ ที่มีผิดกฎหมาย

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การส่งเสริมเสรีภาพในการสื่อสาร

มีการส่งเสริมให้ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสเข้าถึง รับรู้ และใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม ผ่านการจัดทำคำบรรยายแทนเสียง เสียงบรรยายภาพ และการจัดทำต้นแบบบริการโทรทัศน์ที่จัดให้มีล่ามภาษามือเต็มจอ การจัดตั้งศูนย์มีเดียชุมชน (Media Community Center) เพื่อการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของประชาชนในพื้นที่ห่างไกล การส่งเสริมและสนับสนุนการรู้เท่าทันสื่อให้แก่กลุ่มผู้บริโภค รวมทั้งสนับสนุนให้มีการเรียนการสอนในเรื่องการรู้เท่าทันสื่อวิทยุ-โทรทัศน์ ในระดับอุดมศึกษา ตลอดจนส่งเสริมการรวมกลุ่มของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการเพื่อสร้างความเข้มแข็ง

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาคุณภาพการประกอบกิจการ

มีการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพบุคลากรในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ให้ประกอบวิชาชีพอย่างมีความรับผิดชอบ มีทักษะของการเป็นผู้ประกาศที่มีคุณภาพ การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ผ่านการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และการเตรียมความพร้อมให้กับผู้ประกอบการผ่านการพัฒนาวิชาชีพในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ เช่น การพัฒนาทักษะการผลิตรายการในกิจการกระจายเสียง และการพัฒนาทักษะด้านเทคนิคในกิจการโทรทัศน์ ตลอดจนการส่งเสริมองค์กรวิชาชีพผ่านกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งการพัฒนาศักยภาพและเสริมสร้างจริยธรรมผู้ประกอบการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การเปลี่ยนผ่านไปสู่การรับส่งสัญญาณวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล

มีการออกหลักเกณฑ์และแผนความถี่สำหรับกิจการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลและการจัดทำมาตรฐานทางเทคนิคที่เกี่ยวข้อง กำกับดูแลการให้บริการโครงข่ายโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ติดตามการขยายโครงข่ายและการติดตั้งสถานีวิทยุคมนาคม การออกตรวจวัดสัญญาณ และปรับปรุงฐานข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและโครงข่ายในระบบดิจิทัล ตลอดจนการออกใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และ

ประกอบกิจการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ประเภทบริการทางธุรกิจระดับชาติ และประเภทบริการสาธารณะ

ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การพัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อไปสู่องค์กรกำกับดูแลที่มีประสิทธิภาพ

มีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan) ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์องค์กร การติดตามประเมินผลความคืบหน้าของแผนแม่บท การประเมินตนเอง (Self Assessment) จัดทำระบบฐานข้อมูลสำหรับแผนพัฒนาบุคลากรรายบุคคลและการจัดหลักสูตรการพัฒนาบุคลากร การพัฒนาระบบการจัดเก็บข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งได้มีการนำเครื่องมือการบริหารจัดการสมัยใหม่มาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

๑.๒ สภาพแวดล้อมและผลกระทบในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

ภาพรวมทิศทางการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ในประเทศไทยมีบริบทที่แตกต่างไปจากอดีตซึ่งผู้บริโภคเข้าถึงเนื้อหาผ่านการออกอากาศทางโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียงแบบดั้งเดิม (Traditional Media) แต่ปัจจุบันการเกิดขึ้นของบริการอินเทอร์เน็ตทำให้พฤติกรรมและรูปแบบการรับสารของผู้บริโภคเปลี่ยนแปลงไปปรับชมรับฟังโทรทัศน์และวิทยุผ่านช่องทางอื่นที่มีใช้ช่องทางกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ หรือที่เรียกว่า Over the Top (OTT) กันมากขึ้น จึงเป็นเรื่องที่ท้าทายสำหรับองค์กรกำกับดูแลที่ต้องปรับแนวทางการกำกับดูแลให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปของผู้บริโภค

ที่ผ่านมาได้มีการพัฒนาด้านการกำกับดูแลกิจการกระจายเสียง โดยการออกใบอนุญาตทดลองประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงเพื่อเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบกิจการวิทยุให้เข้าสู่ระบบใบอนุญาตตลอดจนออกมาตรฐานทางเทคนิคสำหรับการทดลองประกอบกิจการ เพื่อให้การออกอากาศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และลดปัญหาที่เกิดขึ้นจากการที่สถานีวิทยุกระจายเสียงมีจำนวนมากเกินความสามารถทางเทคนิคที่จะรองรับได้โดยไม่สร้างปัญหาคลื่นวิทยุทับซ้อนและรบกวนกัน ส่งผลกระทบต่อการรับฟังของประชาชนทั่วไป ตลอดจนปัญหาคลื่นรบกวนที่กระทบต่อความปลอดภัยเกี่ยวกับการบินซึ่งถือเป็นเรื่องที่น่าวิตกอันตรายถึงชีวิตของผู้ที่ได้รับผลกระทบได้

สำหรับกิจการโทรทัศน์นั้น ที่ผ่านมาได้มีการเปลี่ยนผ่านที่สำคัญคือการนำผู้ประกอบกิจการโทรทัศน์เข้าสู่ระบบใบอนุญาต และตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ มีการให้บริการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล (ทีวีดิจิทัล) ถือเป็น การเปลี่ยนภูมิทัศน์กิจการโทรทัศน์ของประเทศไทยจากโทรทัศน์ภาคพื้นดินจำนวน ๖ ช่องรายการ มาสู่ ๒๔ ช่องรายการทีวีดิจิทัลที่ให้บริการทางธุรกิจระดับชาติ และอีก ๔ ช่องรายการทีวีสาธารณะรวมทั้งหมดเป็น ๒๘ ช่องรายการ ในระบบทีวีดิจิทัล เกิดสภาพการแข่งขันที่สูงในอุตสาหกรรมทีวีดิจิทัล ส่งผลให้มีช่องรายการที่ขอยกเลิกใบอนุญาตไปก่อนจำนวน ๒ ช่องรายการ ในขณะที่หลายช่องรายการมีการสร้างความร่วมมือทางธุรกิจ เปลี่ยนแปลงโครงสร้างผู้ถือหุ้นใหม่เพื่อช่วยเสริมสร้างเงินทุนในการแข่งขัน ตลอดจนขยายธุรกิจไปสู่ช่องทางออนไลน์ เพื่อสร้างความแข็งแกร่งทางธุรกิจและเพิ่มฐานผู้ชม

จากสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสภาวะการแข่งขันในอุตสาหกรรมที่วิดิจิตัลที่มีการแข่งขันกันอย่างรุนแรง กอปรกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีและการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตที่มีเครือข่ายครอบคลุมมากขึ้นในยุคดิจิทัล (Digital Disruption) ส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมต่างๆ มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะสื่อด้านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ที่ได้รับผลกระทบจากการหลอมรวมระหว่างกิจการโทรคมนาคมกับกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ก่อให้เกิดการขยายตัวของสื่อออนไลน์ซึ่งสะดวกในการรับชม ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการรับชมรายการโทรทัศน์ของประชาชนทั่วไป โดยแม้ที่ผ่านมากณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ได้มีการออกมาตรการส่งเสริมและบรรเทาผลกระทบต่อกิจการที่วิดิจิตัล แต่ก็ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาของที่วิดิจิตัลทั้งระบบได้ จึงเป็นที่มาของคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๔/๒๕๖๒ ซึ่งเปิดโอกาสให้ที่วิดิจิตัลสามารถขอคืนใบอนุญาตได้ โดยมีผู้ประกอบการกิจการจำนวน ๗ ช่องรายการ ที่ได้ยื่นความประสงค์ขอคืนใบอนุญาต ทำให้ปัจจุบันมีผู้ประกอบการที่วิดิจิตัลประเภทบริการทางธุรกิจระดับชาติเหลืออยู่จำนวน ๑๕ ช่องรายการ อย่างไรก็ตาม แม้จะมีผู้ประกอบการออกจากตลาดไปบางส่วน ก็ยังกล่าวได้ว่าภูมิทัศน์ของอุตสาหกรรมที่วิดิจิตัลยังคงไม่เปลี่ยนแปลงไปมากนัก เนื่องจากผู้ประกอบการที่เหลืออยู่ยังคงต้องแข่งขันกันอย่างรุนแรง ต้องปรับตัวเพื่อให้อยู่รอดภายใต้บริบทการเกิดขึ้นของสื่อใหม่

จากที่กล่าวมาข้างต้น จึงถือเป็นความท้าทายของหน่วยงานกำกับดูแลที่ต้องส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ประกอบการกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้อย่างยั่งยืนและเกิดการแข่งขันในอุตสาหกรรมอย่างเป็นธรรม โดยคำนึงถึงการคุ้มครองผู้บริโภคที่ได้รับบริการอย่างเป็นธรรมและส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชนให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ข้อมูลข่าวสารได้หลากหลายและเท่าเทียมยิ่งขึ้น

กสทช. ได้จัดทำแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ ๒ เพื่อตอบสนองความท้าทายดังกล่าว โดยแนวทางในการดำเนินงานตามแผนแม่บทดังกล่าว จะช่วยพัฒนาและยกระดับมาตรฐานในการประกอบกิจการกระจายเสียง ลดการรบกวนการใช้คลื่นความถี่ ส่งเสริมให้ประชาชนได้รับบริการที่มีคุณภาพยิ่งขึ้น ตลอดจนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นพื้นฐานได้อย่างต่อเนื่อง ในส่วนของกิจการโทรทัศน์จะได้รับการส่งเสริมและพัฒนาให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป รวมถึงจะเป็นการยกระดับมาตรฐานกิจการโทรทัศน์ให้เป็นที่ยอมรับ นอกจากนี้ ยังจะช่วยพัฒนาและส่งเสริมการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรมระหว่างผู้ประกอบการอีกด้วย

ทั้งนี้ สำหรับผู้บริโคนั้น ผู้บริโภคจะได้รับความคุ้มครองมิให้ถูกเอาเปรียบและได้รับบริการอย่างเป็นธรรม โดยมีการบริหารจัดการเรื่องร้องเรียนที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ประชาชนจะมีสิทธิเสรีภาพในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารที่หลากหลายได้อย่างเท่าเทียมยิ่งขึ้น และผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชนก็จะสามารถทำหน้าที่ตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพของตนได้อย่างเต็มที่ ท้ายที่สุด ในส่วนของหน่วยงานกำกับดูแลนั้น การพัฒนาการให้บริการที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาตสู่ระบบดิจิทัลจะสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการได้สะดวก รวดเร็ว ยิ่งขึ้น ตลอดจนส่งเสริมการกำกับดูแลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้งาน

๑.๓ ความสอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติ

แผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๘) ในภาพรวมมีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับนโยบายและแผนระดับชาติ มีความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ซึ่งถือเป็นแผนระดับที่ ๑ โดยเฉพาะอย่างยิ่งยุทธศาสตร์การปรับสมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภาครัฐ ซึ่งให้ความสำคัญกับการให้บริการประชาชนอย่างรวดเร็ว โปร่งใส ตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ และนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้โดยปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัลเพิ่มขึ้นตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

นอกจากนี้ แผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ ๒ นี้ ยังสนับสนุนแผนการปฏิรูปประเทศ ๑๑ ด้าน โดยเฉพาะด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ ในประเด็นการปฏิรูปโครงสร้างอุตสาหกรรมสื่อสารมวลชนและเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยได้กำหนดทิศทางและเป้าหมายของแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปและเป็นไปตามสถานะความต้องการในการใช้คลื่นความถี่ในอุตสาหกรรมวิทยุโทรทัศน์ และคำนึงถึงมาตรฐานการประกอบกิจการและการเพิ่มช่องทางให้กับผู้ประกอบการในการเลือกใช้เทคโนโลยีตามความเหมาะสม นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับการปฏิรูปการรู้เท่าทันสื่อของประชาชน ซึ่งถือเป็นวัตถุประสงค์หลักของการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อให้สามารถเลือกใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีคุณภาพ

๑.๔ ความสัมพันธ์กับรัฐบาล

ในการดำเนินการตามแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ฉบับนี้ มีทิศทางการดำเนินการที่สอดคล้องและเชื่อมโยงกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และนโยบายที่คณะรัฐมนตรีแถลงไว้ต่อรัฐสภา

ส่วนที่ ๒
หลักการพื้นฐาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์
ของแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๘)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ (๑) และมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ กสทช. จึงจัดให้มีแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๘) โดยกำหนดให้มีการบังคับใช้เป็นเวลา ๕ ปี นับตั้งแต่วันที่ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๒.๑ หลักการพื้นฐานในการจัดทำแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่อย่างน้อยต้องคำนึงถึงแนวทางที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

๑) แนวทางการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และการอนุญาตประกอบกิจการ

มุ่งเน้นการบริหารจัดการคลื่นความถี่ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้มีการอนุญาตใช้คลื่นความถี่สำหรับการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ครอบคลุมทุกประเภทกิจการ อย่างเสรีและเป็นธรรม และให้ประชาชนสามารถเข้าถึงการใช้คลื่นความถี่ในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ได้อย่างเหมาะสม รวมถึงการอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ทั้งที่ใช้คลื่นความถี่และไม่ใช้คลื่นความถี่ ครอบคลุมทุกประเภทกิจการอย่างเสรีและเป็นธรรม โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนและมลภาวะสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้คลื่นความถี่

๒) แนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรมในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

มุ่งเน้นการกำกับดูแลการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์เพื่อป้องกันการผูกขาด หรือลด หรือจำกัดการแข่งขัน รวมถึงป้องกันมิให้มีการครอบงำในลักษณะที่เป็นการจำกัดโอกาสในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และเพิ่มความหลากหลายของข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้อย่างเท่าเทียมและทั่วถึง

๓) มาตรการจัดให้ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้ใช้คลื่นความถี่เพื่อประโยชน์สาธารณะหรือสำหรับภาคประชาชนในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

มุ่งส่งเสริมภาคส่วนที่เกี่ยวข้องที่มีความพร้อมให้สามารถขอรับการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์เพื่อประโยชน์สาธารณะหรือสำหรับภาคประชาชน รวมถึงสนับสนุนผู้ประกอบการในการให้บริการได้อย่างมีคุณภาพ

๒.๒ วิสัยทัศน์

กิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์พัฒนาก้าวไกล สร้างสรรค์สังคม เอื้อประโยชน์
ทุกภาคส่วน

๒.๓ พันธกิจ

- ๑) จัดสรรทรัพยากรการสื่อสารอย่างโปร่งใส เป็นธรรม ครอบคลุมในทุกมิติ
- ๒) กำกับดูแลให้มีประสิทธิภาพบนพื้นฐานการแข่งขันเสรีเป็นธรรม เพื่อความมั่นคงและ
ประโยชน์สาธารณะ
- ๓) ค้ำครองประชาชนให้ได้รับบริการที่มีคุณภาพ
- ๔) ส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชนในการสื่อสารและเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่หลากหลาย
และมีคุณภาพ อย่างเท่าเทียม

๒.๔ เป้าประสงค์

- ๑) ประชาชนได้รับประโยชน์จากการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และประกอบกิจการกระจายเสียงและ
กิจการโทรทัศน์อย่างมีประสิทธิภาพ ทัวถึง เป็นธรรม
- ๒) ประชาชนได้รับการคุ้มครองมิให้ถูกเอาเปรียบจากผู้ประกอบกิจการกระจายเสียงและ
กิจการโทรทัศน์
- ๓) ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารอย่างเท่าเทียม
- ๔) ผู้ประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์สามารถแข่งขันอย่างเสรี เป็นธรรม
เนื้อหาที่มีคุณภาพ หลากหลาย เชื่อถือได้ และเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย
- ๕) ผู้รับใบอนุญาต ผู้ผลิตรายการ และผู้ประกอบการวิชาชีพในกิจการกระจายเสียงและกิจการ
โทรทัศน์ ได้รับการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพ มีมาตรฐานทางจริยธรรม
- ๖) กิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ได้รับการพัฒนาไปสู่ความทันสมัย ใช้ทรัพยากร
อย่างคุ้มค่า

ส่วนที่ ๓

ยุทธศาสตร์ภายใต้แผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ ๒

(พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๘)

แผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ฉบับนี้ มุ่งเน้นและให้ความสำคัญกับการพัฒนากิจการวิทยุกระจายเสียงเพื่อยกระดับมาตรฐานกิจการกระจายเสียงและเพิ่มทางเลือกให้กับประชาชนในการรับบริการและเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นพื้นฐานได้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ยังมุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนากิจการโทรทัศน์ของประเทศให้เหมาะสมกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้สามารถกำกับดูแลได้สอดคล้องกับระบบนิเวศของอุตสาหกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป โดยคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรในกิจการโทรทัศน์ให้ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด รวมทั้งให้ความสำคัญกับการกำกับดูแลด้านเนื้อหาให้สอดคล้องกับ การเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยี มุ่งเน้นไปสู่การพัฒนาและสร้างกลไกในการกำกับดูแลด้านเนื้อหา ให้มีประสิทธิภาพ ตลอดจนมีการส่งเสริมสนับสนุนเนื้อหาที่มีคุณภาพ สร้างสรรค์ หลากหลาย และเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะให้มากยิ่งขึ้น การคุ้มครองผู้บริโภคมิให้ถูกเอาเปรียบและได้รับการอย่าง เป็นธรรม ส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชนให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสาร ที่หลากหลายได้อย่างเท่าเทียม ตลอดจนการให้บริการและการกำกับดูแลที่มุ่งสู่ความเป็นดิจิทัลโดยนำ เทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการให้บริการและการกำกับดูแลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนากิจการวิทยุกระจายเสียงในประเทศไทย

การพัฒนากิจการวิทยุกระจายเสียงเพื่อยกระดับมาตรฐานกิจการกระจายเสียงให้เป็นที่ยอมรับ ลดการรบกวนการใช้คลื่นความถี่ เพิ่มทางเลือกให้กับประชาชนในการรับบริการ รวมถึงให้ประชาชนสามารถ เข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นพื้นฐานได้อย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อยกระดับมาตรฐานกิจการวิทยุกระจายเสียง
- ๒) เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นพื้นฐานได้อย่างต่อเนื่อง
- ๓) เพื่อเพิ่มทางเลือกให้แก่ประชาชนในการรับบริการกิจการวิทยุกระจายเสียง

เป้าหมายของยุทธศาสตร์

- ๑) กิจการวิทยุกระจายเสียงมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ
- ๒) เพื่อลดการรบกวนการใช้คลื่นความถี่ที่สร้างผลกระทบต่อผู้เกี่ยวข้อง
- ๓) สร้างกระบวนการเปลี่ยนผ่านให้ผู้ประกอบกิจการตามมาตรา ๘๓ แห่งพระราชบัญญัติองค์กร จัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่มีความจำเป็น

- ๔) มีการทดลองโครงการนำร่องวิทยุกระจายเสียงในระบบดิจิทัล

ปัจจัยความสำเร็จ (Critical Success Factors)

- ๑) ความพร้อมของบุคลากร เครื่องมือ และระบบงานที่เกี่ยวข้อง
- ๒) ความร่วมมือที่ดีจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น จากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการบังคับใช้กฎหมาย จากภาคประชาสังคมในการให้ข้อมูลผู้ที่อาจเข้าข่ายกระทำการที่ผิดกฎหมาย เป็นต้น
- ๓) ความเข้าใจและการยอมรับของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

ตัวชี้วัด

- ๑) การลดลงของการกระทำความผิดด้านกิจการกระจายเสียง
- ๒) การเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ประกอบการวิทยุกระจายเสียงที่ได้มาตรฐาน
- ๓) การลดลงของจำนวนการรบกวนการใช้คลื่นความถี่ที่เข้าข่ายมีผลกระทบต่อความปลอดภัยของชีวิตและทรัพย์สิน
- ๔) ผู้ประกอบกิจการตามมาตรา ๘๓ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติมที่มีความจำเป็นได้รับการพิจารณาให้ใบอนุญาต
- ๕) มีผลการทดลองจากโครงการนำร่องวิทยุกระจายเสียงในระบบดิจิทัลที่ชัดเจน

กลยุทธ์

- ๑) การบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด
- ๒) การส่งเสริมสนับสนุนผู้ประกอบการวิทยุกระจายเสียงที่ได้มาตรฐาน
- ๓) การกำกับดูแลการใช้คลื่นความถี่และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามข้อกำหนดที่เป็นมาตรฐาน อย่างทั่วถึง รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ
- ๔) การเตรียมความพร้อมในการพิจารณาให้ใบอนุญาตวิทยุกระจายเสียงแก่ผู้ประกอบการตามมาตรา ๘๓ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่มีความจำเป็น
- ๕) การอนุญาตทดลองวิทยุกระจายเสียงระบบดิจิทัล
- ๖) การสร้างความเข้าใจกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

แนวทางการดำเนินงาน

- ๑) สร้างความเข้าใจกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องถึงความจำเป็นในการดำเนินการที่จะนำไปสู่การยกระดับมาตรฐานกิจการวิทยุกระจายเสียง
- ๒) ติดตาม ตรวจสอบ บังคับใช้ทางกฎหมายกับผู้กระทำความผิด โดยเคร่งครัด
- ๓) พัฒนามาตรการเพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการวิทยุกระจายเสียงที่ได้มาตรฐาน
- ๔) ตรวจสอบและรับรองมาตรฐานเครื่องวิทยุคมนาคมให้เป็นไปตามมาตรฐาน เพื่อลดการรบกวนการใช้คลื่นความถี่

๕) สร้างความชัดเจนร่วมกันในขอบเขตและกระบวนการทำงานร่วมกัน ระหว่างภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

๖) พิจารณาหลักเกณฑ์ในการพิจารณาเงื่อนไขความจำเป็นในการให้ใบอนุญาต

๗) ผู้รับอนุญาตให้ใช้งานคลื่นความถี่เพื่อประกอบกิจการตามมาตรา ๘๓ แห่งพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่มีความจำเป็น และประสงค์จะให้บริการต่อ ยื่นแผนประกอบกิจการกระจายเสียงภายในเวลาที่กำหนด

๘) อนุญาตให้มีการทดลองทดสอบวิทยุกระจายเสียงในระบบดิจิทัลเพื่อนำผลที่ได้ไปสื่อสารทำความเข้าใจต่อภาคส่วนที่เกี่ยวข้องและสาธารณะ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนากิจการโทรทัศน์ของประเทศให้เหมาะสมกับบริบทใหม่

การพัฒนากิจการโทรทัศน์ของประเทศให้เหมาะสมกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้สามารถกำกับดูแลได้สอดคล้องกับระบบนิเวศของอุตสาหกรรม โดยคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรในกิจการโทรทัศน์อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด และยกระดับมาตรฐานกิจการโทรทัศน์ให้เป็นที่ยอมรับ

วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อให้มีการใช้ทรัพยากรในกิจการโทรทัศน์อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น
- ๒) เพื่อปรับกระบวนการกำกับดูแลให้สอดคล้องกับระบบนิเวศของอุตสาหกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป
- ๓) เพื่อยกระดับมาตรฐานกิจการโทรทัศน์

เป้าหมายของยุทธศาสตร์

- ๑) เพิ่มช่องทางการสื่อสารให้ประชาชนในส่วนภูมิภาค
- ๒) เปิดโอกาสให้มีการทดลองเทคโนโลยีใหม่ในกิจการโทรทัศน์
- ๓) มีระบบการกำกับดูแลที่สอดคล้องกับระบบนิเวศของอุตสาหกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป
- ๔) กิจการโทรทัศน์มีมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับมากขึ้น

ปัจจัยความสำเร็จ (Critical Success Factors)

- ๑) การสร้างความเข้าใจและได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ๒) ความพร้อมของบุคลากร เครื่องมือ และระบบงานที่เกี่ยวข้อง
- ๓) ความร่วมมือที่ดีจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น จากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการบังคับใช้กฎหมาย จากภาคประชาสังคมในการให้ข้อมูลผู้ที่อาจเข้าข่ายกระทำการที่ผิดกฎหมายในเรื่องที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

๔) การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดแนวทางหรือมาตรการกำกับดูแลให้สอดคล้องกับระบบนิเวศของอุตสาหกรรมและการแข่งขันที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะการให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ผ่านโครงข่ายอื่นที่มีใช้โครงข่ายกระจายเสียงหรือโทรทัศน์

ตัวชี้วัด

- ๑) มีการอนุญาตให้หน่วยงานที่มีภารกิจสามารถมีบริการโทรทัศนศาสตร์สาธารณะสำหรับภูมิภาค
- ๒) มีการสื่อสารให้สาธารณะรับทราบถึงความพร้อมในการอนุญาตการทดลองเทคโนโลยีใหม่ในกิจการโทรทัศน
- ๓) มีกฎระเบียบในการกำกับดูแลที่เหมาะสมและสอดคล้องกับระบบนิเวศของอุตสาหกรรมและการแข่งขันที่เปลี่ยนแปลงไป
- ๔) มีการเสนอรายงานการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เอื้อต่อระบบนิเวศของอุตสาหกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป
- ๕) การลดลงของการกระทำความผิดด้านกิจการโทรทัศน
- ๖) การเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ประกอบการกิจการโทรทัศนที่ได้มาตรฐาน

กลยุทธ์

- ๑) การส่งเสริมให้เกิดบริการโทรทัศนศาสตร์สาธารณะสำหรับภูมิภาค
- ๒) การสร้างความเข้าใจและความรู้ใหม่เกี่ยวกับเทคโนโลยีในกิจการโทรทัศน
- ๓) การปรับปรุงกฎระเบียบให้สอดคล้องกับระบบนิเวศของอุตสาหกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป
- ๔) การเสนอปรับปรุงข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้เหมาะสมกับระบบนิเวศของอุตสาหกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป
- ๕) การบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด
- ๖) การส่งเสริมสนับสนุนผู้ประกอบการกิจการโทรทัศนที่ได้มาตรฐาน

แนวทางการดำเนินงาน

- ๑) สร้างความเข้าใจและความร่วมมือกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง
- ๒) พัฒนากฎระเบียบให้ทันสมัย ลดขั้นตอน ง่ายต่อการปฏิบัติและมีความยืดหยุ่น
- ๓) ส่งเสริมการยกระดับมาตรฐานขององค์กรวิชาชีพ
- ๔) ศึกษาข้อกฎหมายที่สมควรปรับเปลี่ยนให้เอื้อต่อระบบนิเวศของอุตสาหกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป
- ๕) สร้างความเข้าใจกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องถึงความจำเป็นในการดำเนินมาตรการที่จะนำไปสู่การยกระดับมาตรฐานกิจการโทรทัศน
- ๖) ติดตาม ตรวจสอบ บังคับใช้ทางกฎหมายกับผู้กระทำความผิด โดยเคร่งครัด
- ๗) พัฒนามาตรการเพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการกิจการโทรทัศนที่ได้มาตรฐาน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การกำกับดูแลด้านเนื้อหา การคุ้มครองผู้บริโภค และการส่งเสริมสิทธิเสรีภาพ ของประชาชน

การกำกับดูแลด้านเนื้อหาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยี มุ่งเน้นไปสู่การพัฒนาและสร้างกลไกในการกำกับดูแลด้านเนื้อหาให้มีประสิทธิภาพ ตลอดจนมีการส่งเสริมสนับสนุนเนื้อหาที่มีคุณภาพ สร้างสรรค์ หลากหลาย และเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะให้มากยิ่งขึ้น มีการคุ้มครองผู้บริโภคมิให้ถูกเอาเปรียบและได้รับบริการอย่างเป็นธรรม มีการบริหารจัดการเรื่องร้องเรียนที่มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชนให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารที่หลากหลายได้อย่างเท่าเทียม รวมทั้งผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชนสามารถทำหน้าที่ตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพของตนได้อย่างเต็มที่

วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อพัฒนาแนวทางในการกำกับดูแลด้านเนื้อหา ให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมต่อสภาพการณ์
- ๒) เพื่อส่งเสริมให้มีเนื้อหาที่มีคุณภาพ หลากหลาย และสร้างสรรค์
- ๓) เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคมิให้ถูกเอาเปรียบจากผู้ประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์
- ๔) เพื่อส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชนในการรับรู้ เข้าถึง และใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารอย่างเท่าเทียม

เป้าหมายของยุทธศาสตร์

- ๑) มีระบบในการกำกับดูแลด้านเนื้อหาที่มีประสิทธิภาพ
- ๒) มีเนื้อหาที่มีคุณภาพ หลากหลาย และสร้างสรรค์
- ๓) ผู้ใช้บริการได้รับบริการอย่างเป็นธรรม
- ๔) มีการบริหารจัดการเรื่องร้องเรียนที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- ๕) ประชาชนสามารถเข้าถึง ใช้ประโยชน์ และรู้เท่าทันข้อมูลข่าวสารที่หลากหลายในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ตามสิทธิเสรีภาพภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
- ๖) ผู้พิการ ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ข้อมูลข่าวสารอย่างเท่าเทียมกับประชาชนทั่วไป
- ๗) ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนสามารถทำหน้าที่ตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพของตนได้อย่างเต็มที่

ปัจจัยความสำเร็จ (Critical Success Factors)

- ๑) มีความร่วมมืออย่างเป็นระบบกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนามาตรฐานเนื้อหาและโฆษณาที่เผยแพร่สู่สาธารณะ
- ๒) การพัฒนากลไกการจัดการปัญหาการกระทำที่เป็นการเอาเปรียบผู้บริโภคอย่างเข้มข้น รวดเร็ว และมีการบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓) มีฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น มิติพื้นที่ มิติกลุ่มผู้รับสาร และอื่นๆ อย่างเป็นระบบ ครบถ้วน
ชัดเจน

ตัวชี้วัด

- ๑) ระบบและกลไกในการกำกับดูแลด้านเนื้อหา
- ๒) มีความร่วมมือกับหน่วยงานหรือองค์กรที่มีอำนาจตามกฎหมายซึ่งเกี่ยวเนื่องกับการนำเนื้อหา
รายการไปเผยแพร่สู่สาธารณะ
 - ๓) การผิดสัญญาการให้บริการของผู้ประกอบการมีจำนวนลดลง
 - ๔) ระยะเวลาแก้ปัญหาและจัดการเรื่องร้องเรียนรวดเร็วขึ้นเป็นไปตามกำหนดเวลา
 - ๕) มีช่องทางการร้องเรียนและติดตามความคืบหน้าของเรื่องร้องเรียนเพิ่มขึ้น
 - ๖) มีผลการประเมินประสิทธิภาพและคุณภาพของบริการอย่างทั่วถึงทั้งในมิติพื้นที่ และในมิติ
ของเนื้อหาที่หลากหลาย เข้าถึงง่าย สำหรับประชาชนทุกกลุ่ม ที่เป็นที่น่าพอใจ
 - ๗) มีบริการการเข้าถึงสำหรับผู้พิการตามหลักเกณฑ์ที่ กสทช. ประกาศกำหนด
 - ๘) มีเงื่อนไขการอนุญาตที่มีให้ผู้รับใบอนุญาตจำกัดเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของ
ผู้ประกอบการวิชาชีพ

กลยุทธ์

- ๑) จัดทำแนวทางกำกับดูแลเนื้อหาที่รองรับต่อสภาวะการณ์ของสังคมและเทคโนโลยี
- ๒) สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานหรือองค์กรที่มีอำนาจตามกฎหมายซึ่งเกี่ยวเนื่องกับการนำ
เนื้อหารายการไปเผยแพร่สู่สาธารณะ
 - ๓) การกำหนดให้มีมาตรการเคร่งครัดในการกำกับดูแลสัญญาการให้บริการ
 - ๔) การส่งเสริมให้มีเครือข่ายเฝ้าระวังและคุ้มครองผู้บริโภคที่มีความเข้มแข็ง
 - ๕) การยกระดับกลไกการบริหารจัดการเรื่องร้องเรียนให้มีประสิทธิภาพด้วยการนำเทคโนโลยี
ดิจิทัลมาประยุกต์ใช้
 - ๖) การสนับสนุนการเข้าถึงบริการอย่างทั่วถึงในมิติพื้นที่ และในมิติของเนื้อหาที่หลากหลาย
เข้าถึงง่ายสำหรับประชาชนทุกกลุ่ม รวมถึงผู้พิการ ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส
 - ๗) การกำหนดมาตรการมิให้ผู้รับใบอนุญาตจำกัดเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของ
ผู้ประกอบการวิชาชีพ

แนวทางการดำเนินงาน

- ๑) มีกลไก อุปกรณ์ หรือเครื่องมือการติดตามประเมินผลการกำกับดูแลเนื้อหาที่สอดคล้องกับ
สภาวะการณ์
- ๒) การให้ความรู้ สร้างความเข้าใจ และสนับสนุนให้มีการผลิตเนื้อหาที่มีคุณภาพ สร้างสรรค์
หลากหลาย และเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ
- ๓) มีการออกแบบมาตรการเพื่อให้การกำกับดูแลสัญญาการให้บริการเป็นไปตามมาตรฐาน

๔) สื่อสารสร้างความเข้าใจถึงกระบวนการจัดการเรื่องร้องเรียนและลักษณะของเรื่องร้องเรียนที่เอื้อต่อการแก้ปัญหาที่รวดเร็ว

๕) มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนากลไกและกระบวนการจัดการปัญหาเรื่องร้องเรียนให้กระชับยิ่งขึ้น

๖) มีแผนหรือแนวทางที่ชัดเจนในการมีเครือข่ายเฝ้าระวังและคุ้มครองผู้บริโภคที่เข้มแข็ง

๗) จัดทำแผนสนับสนุนการเข้าถึงบริการด้านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ที่กำหนดประเภทบริการต่างๆ ที่สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจน

๘) สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้ความรู้ และเสริมสร้างทักษะการรู้เท่าทันสื่อให้กับประชาชนกลุ่มต่างๆ

๙) สนับสนุนการให้ทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนาการเข้าถึงและใช้ประโยชน์สื่อผู้พิการ ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส ผ่านกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ

๑๐) กำหนดเงื่อนไขการอนุญาตมิให้ผู้รับใบอนุญาตจำกัดเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของผู้ประกอบวิชาชีพ

๑๑) สนับสนุนการดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การเผยแพร่รายการโทรทัศน์สำคัญที่ให้เผยแพร่ได้เฉพาะในบริการโทรทัศน์ที่เป็นการทั่วไป

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การให้บริการและการกำกับดูแลที่มุ่งสู่ความเป็นดิจิทัล

การให้บริการและการกำกับดูแลที่มุ่งสู่ความเป็นดิจิทัล มีการใช้ระบบการอนุญาตบนพื้นฐานของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการกำกับดูแลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

๑) เพื่อให้มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

๒) เพื่อนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการกำกับดูแลกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

๓) เพื่อเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรให้รองรับการปฏิบัติงานที่มุ่งสู่ความเป็นดิจิทัล

เป้าหมายของยุทธศาสตร์

๑) มีระบบการอนุญาตกระจายเสียงและโทรทัศน์ที่นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้

๒) มีฐานข้อมูลกลางด้านกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ในรูปแบบดิจิทัลที่ถูกต้อง ทันสมัย เพื่อใช้ประโยชน์ในการอนุญาตประกอบกิจการและการกำกับดูแล

๓) บุคลากรมีความสามารถในการปรับตัวสู่ระบบการให้บริการและการกำกับดูแลที่มุ่งสู่ความเป็นดิจิทัล

ปัจจัยความสำเร็จ (Critical Success Factors)

- ดิจิทัล
- ๑) บุคลากรมีความเข้าใจและสามารถใช้เทคโนโลยีที่เชื่อมโยงกับระบบการอนุญาตในรูปแบบดิจิทัล
 - ๒) สร้างความเข้าใจและได้รับความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องในการบูรณาการข้อมูลการอนุญาต
 - ๓) ระบบที่เปิดให้มีการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อการจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลการกำกับดูแลที่จำเป็นอย่างครบถ้วน
 - ๔) การมีมาตรการรักษาความปลอดภัยในการเข้าถึงข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

- ๑) ความสำเร็จในการพัฒนาระบบการอนุญาตด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล
- ๒) มีฐานข้อมูลกลางที่พร้อมให้ผู้เกี่ยวข้องเข้าถึงในรูปแบบออนไลน์เพื่อใช้ประโยชน์ในการกำกับดูแลร่วมกัน
- ๓) ระบบฐานข้อมูลกลางต้องมียุทธศาสตร์ประกอบตามมาตรฐานความถูกต้อง ความปลอดภัย ง่ายต่อการใช้งาน
- ๔) บุคลากรสามารถปฏิบัติงานภายใต้ระบบการให้บริการและระบบการกำกับดูแลที่มุ่งสู่ความเป็นดิจิทัลได้ตามเป้าหมาย

กลยุทธ์

- ๑) การพัฒนาการให้บริการสู่ระบบดิจิทัลที่ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการได้สะดวกรวดเร็ว
- ๒) การสร้างระบบฐานข้อมูลที่เชื่อมโยงข้อมูลด้านการอนุญาตและสามารถตรวจสอบสถานะของผู้ขอรับใบอนุญาตได้ในรูปแบบดิจิทัล
- ๓) การยกระดับกลไกการบริหารจัดการเรื่องร้องเรียนสู่การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
- ๔) การผลักดันให้มีการบูรณาการระบบฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมดให้เป็นระบบเดียว
- ๕) การผลักดันให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานภายใต้ระบบการให้บริการและระบบการกำกับดูแลที่มุ่งสู่ความเป็นดิจิทัลได้ตามเป้าหมาย โดยไม่มีข้อขัดข้องที่ส่งผลกระทบต่องาน

แนวทางการดำเนินงาน

- ๑) สำรวจความต้องการของผู้เกี่ยวข้องและผู้ให้บริการเพื่อนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ในกระบวนการอนุญาต
- ๒) จัดหาผู้เชี่ยวชาญและทีมงานที่เหมาะสมในการขับเคลื่อนระบบการอนุญาตไปสู่ความเป็นดิจิทัล
- ๓) มีผู้รับผิดชอบที่เหมาะสมในการจัดทำฐานข้อมูลกลาง
- ๔) มีแผนการพัฒนาระบบอนุญาตและฐานข้อมูลกลางที่เชื่อมโยงข้อมูลอย่างชัดเจน
- ๕) มีระเบียบสำนักงาน กสทช. เพื่อรองรับการใช้งานระบบฐานข้อมูลกลาง และมาตรการรักษาความปลอดภัย

๖) ศึกษา วิเคราะห์ กำหนดแนวทาง เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้เหมาะสม สอดคล้องกับ
แนวทางที่มุ่งสู่ความเป็นดิจิทัล

๗) ส่งเสริมผู้เกี่ยวข้องให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากระบบอนุญาตและฐานข้อมูลใน
รูปแบบดิจิทัล

ส่วนที่ ๔

การขับเคลื่อนและติดตามและประเมินผล

แผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๘)

เพื่อให้การนำแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๘) ไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถติดตามและประเมินผลความสำเร็จได้ จึงกำหนดแนวทางปฏิบัติและการประเมินผลไว้ ดังนี้

๑. ให้ กสทช. นำแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ไปสู่การปฏิบัติ โดยให้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการของสำนักงาน กสทช.

๒. ให้ กสทช. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์